

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 013727 22 U
Zenica, 11.10.2022. godine

Kantonalni sud u Zenici, sudija Sanela Popović, kao sudija pojedinac, uz sudjelovanje zapisničara Edine Imamović, u upravnom sporu tužitelja H. R. iz V., ..., zastupan po punomoćniku Hadžić Zahidu, advokatu iz Visokog, protiv rješenja broj: FZ3/8/1-31-1-25-2/22 (MB/OB: 1128025177) od 16.03.2022. godine tuženog Federacija Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ponovnog obračuna srazmjernog dijela starosne penzije, dana 11.10.2022. godine, u nejavnom rješavanju, donio je sljedeću

P R E S U D U

Tužba se odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog broj: FZ3/8/1-31-1-25-2/22 (MB/OB: 1128025177) od 16.03.2022. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja u ovom upravnom sporu, izjavljena protiv rješenja prvostepenog organa – direktora Kantonalne administrativne službe u Zenici matični broj: 1128025177 od 02.12.2021. godine, kojim je odbijen zahtjev H. R. a za ponovni obračun srazmjernog dijela starosne penzije (koja mu je priznata pravosnažnim rješenjem prvostepenog organa broj: 1810-0825/08-1, MB: 1128025177 od 21.05.2009. godine počev od 01.05.2008.godine), kao neosnovan, obzirom da isti nije potkrijepljen novim činjenicama i dokazima.

Dana 05.04.2022. godine tužitelj je blagovremeno podnio tužbu ovom Sudu, kojom pobija zakonitost i pravilnost osporenog rješenja tuženog, zbog povrede pravila upravnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog propisa. Ističe da su pobijani upravni akti tuženog i prvostepenog organa zasnovani na povredama odredbi člana 5. i 7. Zakona o upravnom postupku. U tužbi se navodi da je Rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Kantonalna administrativna služba za Zeničko-dobojski kanton broj: 1810-0825/08-1 od 21.05.2009.godine tužitelju kao podnosiocu zahtjeva H. R. u sa mjestom stanovanja D. M. priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije koji pada na teret bosanskohercegovačkog nosioca osiguranja u mjesečnom iznosu od 102,7834 KM počev od 01.05.2008.godine. U obrazloženju rješenja je navedeno da je penzijski osnov utvrđen na osnovu plaća, odnosno osnovica osiguranja iz perioda 1971. godine do 1991 .godine,sa 1991 .godinom kao posljednjom godinom rada u iznosu 203,675553 KM i obezbjeđuje osiguraniku najpovoljniji iznos penzije. Navode da u penzijski osnov nije ušao priznati staž ostvaren kod inostranog nosioca osiguranja preračunat u pune mjesece koji iznosi 78 mjeseci iako je isti morao uzeti u obzir prilikom utvrđivanja penzijskog osnova. Tužitelj se poziva na odredbe čl.5.,6.,7., i 8. Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine

Federacije BiH" broj 24/00), smatrajući da su prilikom utvrđivanja penzijskog osnova radi određivanja srazmjerne penzije koja pada na teret Zavoda PIO u njegovom slučaju trebale biti uzete u obzir i plaće ostvarene kod inostranog nosioca osiguranja tj. osnovice osiguranja ostvarene kod Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srbije, te da suprotno postupanje predstavlja proizvoljnu primjenu odredaba čl. 6. i 7. Sporazuma u vezi sa članom 32. stav 5. Zakona o PIO-u, što je za rezultat imalo utvrđivanje srazmjerne penzije tužitelja koja pada na teret Zavoda PIO u manjem iznosu od propisanog. Pri tome ukazuje na stav Ustavnog suda BiH u odluci broj: AP- 3493/20 od 17.02.2021.godine. Navode da je Zavod PIO, prema članu 7. Sporazuma, bio u obavezi odrediti visinu penziie na način iz člana 6. Sporazuma uzimajući u obzir relevantna primanja tužitelja ostvarena za vrijeme ukupnog penzijskog staža što podrazumijeva i staž osiguranja ostvaren kod nosioca osiguranja Republici Srbiji. Umjesto toga Zavod PIO je visinu penziie odredio ne uzimajući u obzir staž osiguranja ostvaren kod nosioca osiguranja Republici Srbiji, pa je tako de facto osnovica visine penzije tužitelja izračunata uzimajući u obzir 314 mjeseci penzijskog staža (ostvarenog samo kod bivšeg Fonda do 30. aprila 1992. godine i kod Zavoda PIO nakon 30.aprila 1992.godine, bez staža osiguranja, ostvarenog kod inostranog nosioca osiguranja, umjesto 32 godine i 8 mjeseci koje su uzete u obzir prilikom ocjene ispunjenja uvjeta za priznavanja prava na starosnu penziju. Ističu da je pogrešno utvrđenje i zaključak tuženog i prvostepenog organa da punomoćnik tužitelja ovom organu nije dostavio izjašnjenje na kojim činjenicama i dokazima temelji zahtjev za ponovni obračun penzije, da zahtjev za ponovni obračun penzije tužitelj temelji na uplatama doprinosa za priznati staž ostvaren kod inostranog nosioca osiguranja preračunat u pune mjesece koji iznosi 78 mjeseci koji nije ušao u penzijski osnov tužitelja prilikom obračuna srazmjernog dijela starosne penzije iako su se navedene uplate morale uzeti u obzir prilikom utvrđivanja penzijskog osnova tužitelja. S tim u vezi ukazuju na povrede odredaba čl.133. i čl.207.s.t.2.Zakona o upravnom postupku. U konačnom tužitelj predlaže da se tužba uvaži, ponište se kao nezakonita rješenje tuženog broj: FZ 3/8/1-31-I -25-2/22 MB: 1128025177 od 16.03.2022.godine i rješenje prvostepenog organa direktora Kantonalne administrativne službe u Zenici broj: 1128025177 od 02.12.2021.godine i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak, potražujući troškove postupka koji se odnose na sastav tužbe u iznosu od 300,00 KM, PDV 17 % u iznosu od 51,00 KM.

Tuženi organ u svom odgovoru na tužbu, navodi da osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon, niti lični interes tužitelja zasnovan na zakonu, radi čega u cjelosti ostaje kod osporenog rješenja i predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Tuženi je uz odgovor na tužbu Sudu dostavio sve spise provedenog upravnog postupka, koji se odnose na ovaj predmet, radi odlučivanja po predmetnoj tužbi.

U postupku ocjene pravilnosti i zakonitosti osporenih akata tuženog i prvostepenog organa, u granicama zahtjeva iz tužbe, u skladu s odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Sl. novine FBiH“, broj: 9/05), ovaj Sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Tužba nije osnovana.

Uvidom u sadržaj spisa provedenog upravnog postupka, ovaj Sud je utvrdio da je tužitelj dana 04.05.2021.godine prvostepenom organu podnio predmetni zahtjev za

ponovni obračun srazmjernog dijela starosne penzije, koja mu je priznata u mjesečnom iznosu od 102,7834 KM počev od 01.05.2008. godine, na temelju pravosnažnog rješenja prvostepenog organa broj: 1810-0825/08-1, matični broj 1128025177 od 21.05.2009.godine, u skladu sa odredbama člana 16. Sporazuma o socijalnom osiguranju između BiH i DZ Srbije i Crne Gore („Sl. glasnik BiH“, broj: 8/07), u vezi sa odredbama čl.22.Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica (Sl.novine FBiH broj 61/06).

Iz obrazloženja navedenog zahtjeva, proizilazi da se podnositelj u istom poziva na razloge, koje iznosi i u predmetnoj tužbi tj.da je penzijski osnov utvrđen na osnovu plaća, odnosno osnovica osiguranja iz perioda 1971.godine do 1991.godine, sa 1991.godinom kao posljednjom godinom rada što iznosi 203,675553 KM i obezbjeđuje osiguraniku najpovoljniji iznos penzije, ali da u penzijski osnov nije ušao priznati staž ostvaren kod inostranog nosioca osiguranja preračunat u pune mjesece koji iznosi 78 mjeseci iako je isti morao uzeti u obzir prilikom utvrđivanja penzijskog osnova. Pri tome ne navodeći niti jedan valjan dokaz na kojem temelji takav zahtjev, paušalno se pozivajući na odredbe člana 5. i 7. Zakona o upravnom postupku, te da istim u suštini pobija visinu srazmjernog dijela starosne penzije, koja mu je priznata navedenim pravosnažnim rješenjem prvostepenog organa broj: matični broj 1128025177 od 21.05.2009.godine, iako prema stanju spisa tužitelj navedeno rješenje nikada nije pobijao, niti redovnim, a niti vanrednim pravnim lijekovima, tako da je isto po ocjeni ovog Suda postalo pravosnažno i u formalnom i u materijalno – pravnom smislu, shodno odredbama člana 13. Zakona o upravnom postupku („Sl novine FBiH“, broj: 2/98 i 48/99).

Nadalje, proizilazi da je prvostepeni organ odbio zahtjev H. R. a za ponovni obračun penzije rješenjem broj: 1810-0825/08-1, matični broj 1128025177 od 21.05.2009.godine uz obrazloženje da je rješenje broj 1128025177 od 21.05.2009.godine kojim je H. R. u priznato pravo na srazmjerni dio starosne penzije koji pada na teret bosanskohercegovačkog nosioca osiguranja u iznosu od 102,7834 KM počev od 01.05.2008.godine, a koja je na dan donošenja ovog rješenja u iznosu od 205,5475 KM, pravosnažno i izvršno, da podnosilac zahtjeva svoj zahtjev za ponovni obračun penzije nije potkrijepio novim činjenicama i dokazima.

Žalbom od 30.12.2021. godine tužitelj je pobijao zakonitost i pravilnost navedenog prvostepenog rješenja, iz istih razloga koje iznosi i u predmetnoj tužbi, nakon čega je tuženi organ, na temelju navedenih nespornih činjenica, osporenim rješenjem pravilno utvrdio da je prvostepeni organ rješenjem od 21.05.2009.godine žalitelju, kao demobilisanom braniocu, priznao pravo na srazmjerni dio starosne penzije koji pada na teret bosanskohercegovačkog nosioca osiguranja u iznosu od 102,7834 KM počev od 01.05.2008.godine shodno odredbi čl.22. Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica, uz primjenu člana 16. Sporazuma između BiH i SR Jugoslavije o socijalnom osiguranju („Sl. glasnik BiH“, broj: 16/03), te da je prvostepeni organ prilikom utvrđivanja penzijskog osnova i visine penzije postupio u skladu sa odredbama čl.32. u vezi sa čl.45.Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl.novine FBiH broj 29/98 ...55/12).Tuženi organ dalje navodi da je rješenje o priznatom pravo i visini penzije žalitelja pravosnažno, te kako isti svoj zahtjev za ponovni obračun penzije nije potkrijepio bilo kakvim novim činjenicama i dokazima, tuženi organ nalazi da žalitelj nema pravo na ponovni obračun iste, te da je prvostepeni organ pravilno postupio kada je osporenim rješenjem odbio zahtjev

žalitelja za ponovni obračun penzije. Za takvu odluku tuženi je dao valjane razloge i pozvao se na odgovarajuće odredbe materijalnog prava, pa te razloge i ovaj sud prihvata.

Odredbom člana 32. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl.novine FBiH broj 29/98 ...55/12) propisano je da se starosna penzija utvrđuje od mjesečnog prosjeka plaća koje je osiguranik ostvario u bilo kojih uzastopnih 15 godina osiguranja koje su za osiguranika najpovoljnije, počev od 1. januara 1966. godine, a ako nema tih podataka, uzimaju se podaci od 1. januara 1970. godine, dok je stavom 2. istog člana propisano da se penzijski osnov iz stava 1. ovog člana utvrđuje na osnovu mjesečnog prosjeka plaća koje je osiguranik ostvario u 2008. godini za 23 godine osiguranja.

Tuženi organ je na strani 3. pobijanog drugostepenog rješenja pravilno utvrdio da su shodno navedenoj zakonskoj odredbi, žalitelju na osnovu podataka matične evidencije aktivnih osiguranika, prilikom utvrđivanja penzijskog osnova uzete plaće ostvarene u periodu od 1971. do 1991. godine i iste su valorizovane koeficijentom valorizacije prema godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju, a shodno odredbi člana 45. istog Zakona.

Odredbom člana 40. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH”, broj: 29/98 do 55/12) propisano je, da osiguranicima koji ostvaruju pravo na penziju na osnovu međunarodnih ugovora periodi provedeni u osiguranju kod inozemnog nosioca osiguranja ne uzimaju se za utvrđivanje penzijskog osnova, prema ovom Zakonu.

Stoga je pravilan zaključak tuženog da je prvostepeni organ pravilno postupio kada prilikom utvrđivanja penzijskog osnova nije uzeo plaće ostvarene kod inozemnog nosioca osiguranja, odnosno kod nosioca osiguranja iz R. Srbije.

Neosnovano se tužitelj poziva na primjenu odredaba čl.5.,6.,7. i 8. Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije BiH” broj 24/00) kojim Sporazumom Javni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Društveni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Bosne i Hercegovine i Zavod mirovinskog i invalidskog osiguranja Mostar uređuju način podjele obaveza u isplati ostvarenih penzija, uračunavanja penzijskog staža u postupku ostvarivanja prava na penziju, određivanje srazmjerne penzije...koji se u konkretnom slučaju uopšte ne može primijeniti, obzirom da je tužitelju, priznato pravo na srazmjernu starosnu penziju na osnovu staža iz BiH i R. Srbije, primjenom Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica i Sporazuma između BiH i SR Jugoslavije o socijalnom osiguranju (“Sl. glasnik BiH”, broj: 16/03). Dakle, tužitelj nije imao staža navršenog kod Javnog fonda Republike Srpske poslije 30.04.1992. godine, u kojem slučaju bi se primijenile odredbe navedenog Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja.

S tim u vezi neosnovano je pozivanje tužitelja na stav Ustavnog suda BiH u odluci broj: AP- 3493/20 od 17.02.2021.godine, a koji se odnosi na primjenu Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja

(„Službene novine Federacije BiH” broj 24/00) i načinu obračuna visina srazmjerne penzije kod nosioca osiguranja, a što se ne može primijeniti u konkretnom slučaju.

Pored navedenog, tuženi organ je pravilno zaključio da u ovoj upravnoj stvari tužitelj nije priložio niti jedan validan dokaz za ponovni obračun srazmjernog dijela penzije po navedenom konačnom i pravosnažnom rješenju prvostepenog organa od 21.05.2009. godine, te da je prilikom utvrđivanja penzijskog osnova i visine penzije prvostepeni organ postupio u skladu sa odredbama čl.32.a u vezi sa čl.45.Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te su tužitelju na osnovu podataka matične evidencije aktivnih osiguranika prilikom utvrđivanja penzijskog osnova uzete plaće ostvarene u periodu od 1971. do 1991. godine i iste su valorizovane koeficijentom valorizacije prema godini koja prethodi godini ostvarivanja prava na penziju, a shodno odredbi člana 45. istog Zakona. Nisu osnovani navodi tužitelja da zahtjev za ponovni obračun penzije temelji na uplatama doprinosa za priznati staž ostvaren kod inostranog nosioca osiguranja preračunat u pune mjesece koji iznosi 78 mjeseci, a koji nije ušao u penzijski osnov tužitelja prilikom obračuna srazmjernog dijela starosne penzije, obzirom da se ne radi niti o novim činjenicama, niti novim dokazima, već upravo o činjenicama koje su potpuno utvrđene prije donošenja rješenja prvostepenog organa od 21.05.2009.godine kada je tužitelju priznato pravo na srazmjerni dio penzije ostvaren kod bosanskohercegovačkog nosioca osiguranja, a na koje utvrđeno činjenično stanje je pravilno primijenjeno materijalno pravo.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je zaključio da u konkretnoj upravnoj stvari uopće nisu ispunjeni zakonski uvjeti iz člana 251. i 253. Zakona o upravnom postupku za obnovu postupka i ponovni obračun srazmjernog dijela starosne penzije, koja je tužitelju priznata navedenim pravosnažnim i konačnim rješenjem prvostepenog organa od 21.05.2009. godine, te je tuženi organ pravilno postupio kada je u skladu s navedenim zakonskim odredbama, te odredbom člana 237. stav 1. Zakona o upravnom postupku odbio žalbu imenovanog, kao u dispozitivu osporenog rješenja.

Odredbom iz člana 246. tačka 1. Zakona o upravnom postupku propisano je da postupak okončan rješenjem protiv koga nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku, obnovit će se ako se sazna za nove činjenice ili se nađe ili stekne mogućnost da se upotrijebe novi dokazi koji bi, sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima, mogli dovesti do drugačijeg rješenja, da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u ranijem postupku.

Odredbom člana 249. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku, propisano je da stranka u slučaju iz člana 246. tačka 1. može tražiti obnovu postupka u roku od 30 dana, od dana kad je stranka mogla iznijeti nove činjenice, odnosno upotrijebiti nove dokaze, a stavom 3. istog člana propisano je da nakon proteka roka od pet godina od dostavljanja konačnog rješenja stranci obnova se ne može tražiti niti se može pokrenuti po službenoj dužnosti.

Odredbom člana 251. Zakona o upravnom postupku propisano je da je stranka dužna u prijedlogu za obnovu postupka učiniti vjerovatnim okolnosti na kojim temelji prijedlog, kao i okolnost da je prijedlog stavljen u zakonskom roku.

Odredbom iz člana 253. stav 1. Zakona o upravnom postupku propisano je da kad organ nadležan za rješavanje po prijedlogu za obnovu primi prijedlog, dužan je da

ispita da li je prijedlog pravovremen i izjavljen od strane ovlaštene osobe i da li je okolnost na kojoj se prijedlog temelji učinjena vjerovatnom. Stavom 3. istog člana propisano je da ako su uvjeti iz stava 1. ovog člana ispunjeni, nadležni organ će ispitati da li su okolnosti, odnosno dokazi koji se iznose kao razlog za obnovu takvi da bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja, pa ako utvrdi da nisu, odbit će prijedlog svojim rješenjem

Sud nije odlučio o zahtjevu tužitelja za naknadu troškova postupka koji se odnose na sastav tužbe u iznosu od 300,00 KM, PDV 17 % u iznosu od 51,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 351,00 KM, iz razloga što ovu upravnu stvar nije rješavao u sporu pune jurisdikcije (pravno stanovište sadržano u presudama Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 U 000684 08 Uvp od 28.04.2010. godine i broj: 09 0 U 015050 12 Uvp od 23.06.2016. godine).

Zbog svega navedenog, ovaj sud je zaključio da navodi tužbe nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost osporenih upravnih akata tuženog i prvostepenog organa, pa je primjenom odredbi člana 28. stav 1. i člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, tužbu valjalo odbiti kao neosnovanu, jer pobijanim rješenjima tuženog i prvostepenog organa, nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja.

Zapisničar

Imamović Edina

Sudija

Sanela Popović